

Morgen zal de wereld wit zijn

Dirk Hofstra

Morgen zal de wereld wit zijn
verhalen

 DE PINNE

Titel	<i>Morgen zal de wereld wit zijn - verhalen</i>
Auteur	<i>Dirk Hofstra</i>
Omslagbeeld	<i>Jan Hofstra</i>
Foto auteur	<i>Ab Hofstra</i>
Boekverzorging	<i>Arjen Bakker / De Pinne</i>
ISBN	<i>0075678164125</i>

© 2024	<i>Dirk Hofstra, alle rechten voorbehouden</i>
--------	--

Inhoudsopgave

1	Morgen zal de wereld wit zijn	7
2	Angela	15
3	Been	19
4	Blok	23
5	Borgers	29
6	Dakloos	33
7	De reddingssloep	37
8	Een eigen sleutel	43
9	In Paradisum	47
10	Kavel 3	51
11	Reünie	55
12	Seedyk 1958	59
13	Slagter	63
14	Sophia (Koninginnedag 1963)	71
15	Storm	73
16	Vast werk	79
17	Vluchtig	83
18	Warm	87
19	Weg	91
20	De gezusters	95

Morgen zal de wereld wit zijn

Ik duw het laatste houtblok door de smalle opening van de kachel en wip met de pook de gloeiend hete klep weer dicht. 'Een allesvreter' noemde vader hem. Hij had gelijk, de kachel is niet kieskeurig.

Vanachter het keukenraam kijk ik uit over het dun besneeuwde polderland beneden mij.

De storm van afgelopen nacht is gaan liggen maar hoog in de schoongewaaide lucht jagen dunne langgerekte wolken in vliegende vaart over het lege land. De 'saneringsstorm', zoals de weerman hem gisteren noemde, heeft de laatste dode takjes van de fruitbomen weggeblazen.

In afwachting van het voorjaar ligt het erf er nu strak en schoon bij.

Dan zie ik bij de weg, onderaan de terp, iets bewegen in de wind. Iets bruins. Ik veeg een beetje condens van de ruit en kijk nog eens goed. Het is de lege cementzak!

Zonder een jas aan te trekken ga ik naar buiten en glibber het pad af naar de weg beneden.

De zak zit nu vastgepind aan een stuk prikkeldraad langs de weg. Ik kijk om me heen. Niemand. Vlug ruk ik de zak los, vouw hem zo klein mogelijk op, stop hem onder mijn trui en sprint weer terug. Met mijn blote hand doe ik de klep van de kachel open, prop de papieren cementzak naar binnen en sluit met een klap het deurtje. Nog nahijgend laat ik mij in de stoel voor het raam vallen. Op mijn vinger bloeit een blaar.

Ik zet voor de vierde keer vanmorgen mijn kopje onder het koffiezetapparaat. Het zachte gebrom van de Senseo overstemt even het geluid van de koelmotor onder de kist waarin moeder ligt, achter de schuifdeuren in de voorkamer. Zo meteen komt Harmen, de begrafenisondernemer. Gedachteloos glijd ik met mijn hand over het tafelblad. Het zit vol met kleine putjes; sporen die het radeerwiel heeft achtergelaten.

Ik herinner me hoe moeder het witte papier over de tafel uitspreidde. Daaroverheen legde ze een vel vliesdun papier met een ingewikkeld lijnenspel van veelkleurige strepen en stippen waarin zij kragen, zakken en voorpanden herkende. Feilloos stuurde ze het scherp getande wielkje langs de wirwar van lijnen en als het patroon daarna werd weggenomen, stonden alle onderdelen van het kledingstuk duidelijk geperforeerd op het witte papier daaronder. Dat aan de tafel iedere keer duizenden kleine wondjes werden toegebracht nam ze voor lief. Wondjes konden immers worden toegedekt of trokken grotendeels weer dicht door het aluin van de tijd.

Langzaam, soms slippend, schommelt de oude zwarte Chevrolet het omhooglopende pad op. Vaders regelmatige verzoek aan de pachtheer, de Hervormde Kerk, om de oude kasseien te vervangen door betonplaten, werd steeds afgewezen. Terp en boerderij zijn cultureel erfgoed en er mag zonder toestemming niets aan veranderd worden.

Boven aangekomen rijdt Harmen de auto tot aan de staldeur.

Hij stapt uit en zet zijn pet op.

‘Goeiemorgen, Sjoerd.’

Eerder al heb ik met Harmen het draaiboek van vandaag doorgenomen, of eigenlijk het draaiboek van een paar dagen geleden. Het is nu maandag, maar aanvankelijk had moeder afgelopen donderdag al begraven zullen worden. Maar vader was er niet en hij is er nog steeds niet. Niemand weet waar hij is.

‘Nog geen bericht van je vader?’

Ik schud van nee.

‘Nee, niets. Nog steeds spoorloos. Gister zijn er rechercheurs uit de stad geweest. Ik heb ruim een uur met ze gepraat en ze hebben alles doorzocht. Het huis, de schuur en het erf. Best vervelend eigenlijk. Ze waren heel vriendelijk hoor, daar niet van, maar het is toch net of je een verdachte bent.’

Harmen knikt.

‘Snap ik, maar het is hun vak, moet je maar denken.’

Zwijgend kijken we een poosje naar het lege land beneden ons. Dan doet hij de achterklep van de Chevrolet omhoog en lopen we naar binnen. Harmen trekt de stekker van de koeling uit het stopcontact. Het gebrom stopt. De stilte overvalt mij. Alsof met het uitzetten van de koeling de laatste verbinding tussen moeder en het huis is verbroken.

Harmen doet discreet een pasje achterwaarts en blijft met de handen voor zijn lichaam even staan. Een symbolisch gebaar, bedoeld om mij de ruimte te geven nog een laatste moment alleen te zijn met moeder. Maar ik wil niet meer naar moeder kijken. Zwijgend leggen we de deksel op de kist en draaien, elk aan een kant, de glimmende koperen moeren aan. De stilte is voelbaar.

Met een routineus gebaar, als van een goochelaar, neemt Harmen de fluwelen, zwarte rok rondom de kist weg. Een demasqué. Wat rest is een houten kist op een aluminium onderstel met zwenkwieltjes. Met de punt van zijn schoen klikt Harmen de rem op de wieltjes los. Voorzichtig rijden we de kist uit de kamer, door de gang naar de stal. Met aan weerszijden de koeien, duwen we de kist over de hobbelige, met klinkers bestrate vloer.

Soms blijft een wieltje steken en moet ik extra hard duwen; het heeft iets gênants.

Even later schuiven we de kist in de auto. Nadat Harmen de deur dicht heeft gedaan blijven we een poosje zwijgend staan. De jagende wolken hebben gezelschap gekregen van honderden meeuwen. Als ware stuntvliegers zeilen ze, hoog boven ons, met grote snelheid over het vlakke land. Harmen tikt mij vriendschappelijk op de schouder en even later deint de oude Chevrolet langzaam de terp af.

Vader molk veertig koeien. Daarmee bedoel ik niet dat hij ze allemaal zelf molk, want moeder en ik hielpen mee. Iedere dag, 's morgens en 's avonds. En op zondagmorgen - als vader zijn roes uitsliep - molken moeder en ik samen alle koeien. Een knecht aannemen was te duur.

Ik wist al gauw dat er geen boer in mij schuilging. Nee, ik wilde meester worden. Mijn grote voorbeeld was meester Polak van onze dorpsschool. Hij was leraar, schoolhoofd en ook nog muziekmeester. Toen ik vader vertelde dat ik geen boer wilde worden, kreeg ik als antwoord een klinkende draai om de oren. Vader had harde handen. Daar wisten ze in de dorpskroeg ook alles van. Met Meinte Faber viel niet te spotten.

Het was op mijn twaalfde verjaardag, nu tien jaar geleden, dat ik zag dat moeder over niets struikelde en een hoofdwond opliep. Zo zei ze het ook tegen vader, 's avonds aan tafel.

‘Heel gek, Meinte, ik struikelde over niets.’

Vader prakte zijn aardappels door de rode kool en reageerde niet. Misschien is hij er aan gewend, dacht ik, aan dat vallen van moeder. Waarschijnlijk viel ze wel vaker. Want dan weer had ze een verband om haar pols, dan weer een blauw oog. En toen ik een keer haar slaapkamer in liep zag ik dat ze paarse plekken had op haar onderrug. Ze had me niet horen binnenkomen en toen ik voorzichtig mijn hand op haar rug legde gaf ze een gil.

Geschrokken holde ik de trap af, waar ik tegen vader opbotste.

Hij vroeg wat er aan de hand was en toen ik zei dat moeder allemaal blauwe plekken op haar rug had, gromde hij. Het was dezelfde grom als van de zwarte bouvier van de koster waar ik op weg naar school langs liep. Elke keer weer stoof de hond op mij af totdat de ketting strak stond en hij achterover viel, waarna hij grommend naar zijn hok terug liep.

Later, als ik 's avonds in mijn bed vader weer eens tegen moeder tekeer hoorde gaan, wenste ik dat vader ook aan een ketting lag. Maar met het ouder worden ging ik daar toch wat anders over denken. Toen wenste ik steeds vaker dat vader dood was.

‘Multiple sclerose is een sluipmoordenaar, Meinte.’

Dokter Plat en vader zitten aan de keukentafel en ik zit in de vensterbank.

Bij dokter Plat is vader anders, dan luistert hij zonder meteen zijn eigen mening te geven.